Mübarek gecelere mahsus okuma biçimi var mıdır?

Konya'dan Merve Çetinkaya:"Kandil gecelerinde cemaatle toplu bir şekilde Kur'ân ve Cevşen okumaları yapılıyor. Bu doğru mudur; yoksa bunlar şahsî ibadet olduğundan herkesin kendisi evinde mi okumalıdır?"

AZ DA OLSA DEVAMLI OKUMALI

Kur'ân ve Cevşen okuma, evrat ve ezkar okuma ve namazın sonundaki tesbihat gibi ibadetler şahsî ibadetler sınıfındandır. Bunların cemaatle okunması tarzında bir emir yoktur. Sadece Ramazan aylarında Kur'ân'ı mukabele tarzında okumak, yani bir bilenin okuduğu diğerlerinin yüzünden takip ettiği mukabele şeklinde okumak sünnettir. Cebrail Aleyhisselâm'ın Peygamber Efendimiz'e (asm) Ramazan aylarında Kur'ân'ı baştan sona talimi böyle olmuştur.

Keza namaz tesbihatının müezzin eşliğinde toplu olarak yapılması, bilmeyenleri teşvik açısından âlimlerce müstahsen bulunmuştur.

Bunun dışında evrat ve ezkar okumanın, tesbihat yapmanın ve Kur'ân okumanın -eğitim amaçlı değilse- şahsî olanı makbuldür. Fakat birlikte okumaya bir engel de yoktur.

Öte yandan, Peygamber Efendimiz'in (asm) ifadesiyle en hayırlı ibadet, az da olsa devamlı yapılan ibadettir. Kandil gecelerinde bir miktar Kur'ân ve Cevşen okumaları artırılabilir; fakat bu gecelerde sabahlara kadar Kur'ân ve Cevşen okuyup diğer geceleri ve günleri tamamen ihmal etmek/boş bırakmak makbul bir yol değildir. Makbul olan, az da olsa her gün okumayı sürdürmektir.

EVLERİMİZİ ŞAHSÎ OKUMALARIMIZLA FEYİZLENDİRMELİ

Derslere geldiğimizde iman ve Kur'ân dersleriyle daha fazla iştigal etmek için şahsî okumalarımızı eve bırakmak, evlerimizi kabre çevirmemek ve feyizlendirmek

açısından daha evlâdır. Bununla beraber, eğer cemaat istiyorsa mübarek gecelerde, uyanık kalmak ve daha fazla tefeyyüz etmek gibi hikmetlerle, bilenlerin okuduğu diğerlerin takip ettiği birlikte okuma biçimleri de tercih edilebilir.

Üstad Hazretleri evrat ve duâlarını şahsî olarak yapardı. Geceleri saatlerce duâda veya tesbihatta kaldığı olurdu, bu esnada kimseyi kabul etmezdi. Birçok Nur hakikatinin bu duâ vakitlerinde ilham olunduğu vakidir. Birlikte okumanın caiz olmadığı şeklinde bir görüşleri olduğunu da bilmiyoruz.

Dolayısıyla şahsî ibadettir. Şahsî okumak daha evlâdır. Farz namaz gibi cemaatle yapma emri yoktur. Fakat bilmeyenleri teşvik etme veya birbirinin feyzinden müstefit olma açısından beraberce okumak da tercihe şayandır.

BAŞKASINA SİRAYET EDEN GÜNAH VAR MIDIR?

Kenan Sonuç: "Doğrusu hiçbir günahkâr, bir başkasının günahını yüklenmez'' (Necm Sûresi, 38) âyeti ile "Yeryüzünde haksız yere öldürülen bir insan yoktur ki katilin günahından bir misli Hz. Âdem' in ilk oğluna gitmemiş olsun. Çünkü o, haksız öldürme yolunu ilk açandır.'' (Buhari, Müslim, Tirmizi) Hadis-i Şerifi birbiri ile çelişiyor mu?"

Âyette ve hadiste çelişme olmaz. Çelişme –sizi tenzih ederim- ama insan olarak bizim sakim zihnimizde vardır. Anlayamadığımız bir hususu, fazla düşünmeden ve doğrusunu öğrenme gayretine girmeden çelişki olarak gösterme mahareti bize aittir.

Din-i Mübin-i İslâm'a göre suçlar ve günahlar şahsîdir. Ne Hazret-i Âdem'in (as) yasak meyveden yeme günahı, ne Kabil'in ilk cinayet işleme günahı oğullarına ve neticede insanlığa sirayet etmez. Her ferdin işlediği suç ve günah kendisine aittir.

Ancak; sebep olma, kötü örnek olma, kışkırtma, tahrik etme, çığır açma, yol açma, zorlama, tehdit etme gibi durumlarda suç ve günah şahsilikten çıkar, hissesi derecesinde başkalarını da mesul eder.

Meselâ birisi bir köyde bir kumarhane açmış olsa, orada kumar oynayanlar günah kazandığı gibi, her günahkârın günahından kumarhaneyi açan ve işleten de hissesini alır. Kumarhane oradan kaldırılıncaya kadar, ilk açan kişi ölse bile arkasından amel defterine (kumar oynama, kul hakkı yeme, çoluk çocukları perişan etme ve insanları taciz etmeye kadar sebep olunan günahlar da dâhil) günah yağmaya devam eder.

Hadis-i şerif bir günahta çığır açanın, çığır açtığı günah işlendikçe amel defterine günahlar inmeye devam ettiğini bildiriyor. Kabil'in ilk cinayeti örnek verilmiştir.

Fakat bütün cinayetlerden, Kabil'in hissesine düşen 'cinayette çığır açma' günahı ne kadar olduğunu elbette bilemeyiz. Bunu ancak İlâhî adalet tesbit eder. Fakat bir anlaşmazlıkla ilgili olarak barışta çığır açmak yerine, cinayette çığır açmak her halde veballi bir günah olarak Kabil'in karşısına çıkacaktır. Hadis-i şerif buna işaret ediyor.